

سکله‌های هنری مدرن در اروپا

سعید سالکی

رشد آموزش هنر
۳۶
دوره‌ی چهارم (شماره‌ی ۲)
تابستان ۱۳۸۶

با هم داشتند، اما با عنوان «نقاشان اکسپرسیونیست» فعالیت می‌کردند. درباره‌ی ویژگی‌های مکتب نئواکسپرسیونیسم باید گفت، آثار این هنرمندان از قلم و بیان قوی برخوردار هستند و تکنیک خاصی در آن‌ها به کار رفته که رنگ‌ها از هم گسیخته هستند. حال آن‌که هنرمندانی که از ۱۹۲۰ در نئواکسپرسیونیسم آلمان فعال بودند، با تغییر تکنیک، می‌خواستند این از هم گسیختگی را با پرداخت زیبا و ریزنگاری و دقت جراحانه‌ای که نئواکسپرسیونیست‌ها به آن‌ها توجه نکرده بودند، برطرف کنند. این جریان در سال ۱۹۳۳ به پایان کار خود رسید.

اما با شکل‌گیری «رنالیسم جادویی» در نمایشگاه بزرگی مرکب از ۱۳۰ اثر از ۳۲ هنرمند، صحنه‌هایی واقعی و تلخ از حوادث جنگ نشان داده شد که پر از بازنمایی وحشت و ترس بود. این‌گونه بازنمایی از آن‌جا که با وهم و خیال همراه بود، با ناتوریسم تفاوت داشت.

منبع

۱. خیزنامه‌ی فرهنگستان هنر. سال پنجم، شماره‌ی ۴۶. مرداد. ۱۳۸۵.
۲. چیلوز، ایان و آزبورن، هارولد و دیگران. سبک‌ها و مکتب‌های هنری. تدوین و ترجمه‌ی فرهاد گشایش. انتشارات عفاف. تهران. ۱۳۸۰.

پدیده را باید تمایلات و ویژگی‌های مشترک دانست که مهم‌ترین آن‌ها مفهوم جسمانیت یا واقعیت جسمانی است. این تم در دهه‌های ۷۰، ۶۰ و ۸۰ میلادی در کشورهای آلمان، انگلستان و اروپای شمالی بروز پیدا می‌کند؛ به خصوص در آثار نقاشانی که تحت تأثیر عقاید فروید و لاکان بودند. به این ترتیب، روان‌شناسی بالینی نیز به هنر راه یافت. مهم‌ترین خصیصه‌ی این مکتب را توجه آن به بعد روان‌شناسی باید ذکر کرد.

در ایران، بیشتر به مکتب پاریس و فعالیت‌های پیکاسو و براک توجه شده است، اما باید به مکتب پیش از آن و اکسپرسیونیسم نیز اشاره کرد. در شرایطی که اکسپرسیونیسم قوت پیدا کرد، ضد آن هم پرورش یافت. همان‌طور که نظم و قواعد نئوکلاسیک در مقابل قوانین امپرسیونیسم شکل گرفت. به علت این‌که اکسپرسیونیسم شدید شد، سبک دیگری باید این زیاده‌روی را جبران می‌کرد.

گروه بزرگ اکسپرسیونیست‌ها، زمینه را برای رشد و پیدایش مکتب نئواکسپرسیونیسم فراهم کردند. در سال ۱۹۰۵ گروه‌های «پل» و «سواران آبی» تشکیل و فعال شدند. این دو گروه هر کدام به چند دسته تقسیم می‌شدند که اگرچه تمایزاتی

نئواکسپرسیونیسم و نئواکسپرسیونیسم، هر دو از مکاتب هنری بعد از جنگ جهانی اول هستند. این دو نهضت جهانی نیستند، بلکه ویژه‌ی منطقه‌ی اسکاندیناوی و اروپای شمالی‌اند. این رویکردهای هنری (به ویژه نواکسپرسیونیسم) در فاصله‌ی جنگ‌های اول و دوم جهانی، به دنبال هم به وجود آمدند و سایر رشته‌های هنری به خصوص هنرهای دراماتیک را تحت تأثیر خود قرار دادند.

توصیف رعب، وحشت و انزجار از حکومت نازیسم، در هنر آلمان در این قالب‌ها، ظاهر شد. این سبک‌ها عملاً علیه نحله‌های هنری دوره‌ی نازیسم قذع‌م کردند. ویژگی مهم آثار نئواکسپرسیونیسم، فیگوراتیو بودن آن‌هاست. به این معنی که یا کاملاً فیگوراتیو، یا نیمه فیگوراتیو و یا شبه فیگوراتیو هستند که این امر می‌تواند به دلایل فرهنگی، اجتماعی یا حتی مقابله با انواع هنر آوانگارد رایج باشند؛ زیرا این شاخه از اکسپرسیونیسم در آلمان می‌خواست انواع آوانگارد قبلی را کنار بزند.

در بعضی موارد، نئواکسپرسیونیسم و نئوفیگوراتیسم در آلمان و انگلستان، به موازات یکدیگر حرکت می‌کنند. علت این